

پایه :	۳	موضوع :	قرآن ۳
تاریخ :	۹۱/۰۶/۱۲	ساعت :	۸

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم، (سوره‌های اعراف، انفال، ابراهیم)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آفر نمره داده نمی‌شود (هر تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی :

۱. طبق آیه شریفه «وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَنَهُمْ» (اعراف/۴۶) اصحاب اعراف چه کسانی هستند؟ ا ۴۷
 - ضعیفان و پیشوایان
 - توبه کنندگان و صالحان
 - امامان و صالحان
 - کافران و ستمکاران
۲. «اخوان» در آیه شریفه «وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ» (اعراف/۲۰۲) کنایه از است. ب ۱۲۱
 - دوستان
 - شیاطین
 - مشرکان و گناهکاران
 - هم نشینان بد
۳. کدام گزینه مطابق تفسیر امام باقر (علیه السلام) از «بِأَيِّنِّمِ اللَّهُ»، در آیه «وَذَكَرَهُمْ بِأَيِّنِّمِ اللَّهُ» (ابراهیم/۵) است؟ ج ۴۷۸
 - روز فتح مکه
 - روز عرفه
 - روز رجعت
 - روز عید قربان
۴. مقصود از بلد در آیه شریفه «وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا» (ابراهیم/۳۵) چیست؟ ب ۴۹۶
 - مدینه
 - مکه
 - سرزمین عرفات
 - کربلا

سؤالات تشریحی :

* قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ. (اعراف/۱۳) ۲۷

۱. ضمن ترجمه آیه، بیان کنید که امام صادق (علیه السلام) ریشه‌های کفر و عصیان را چه چیزهایی می‌داند؟
ترجمه: از آن (مقام و مرتبه‌ات) فرود آی، توحق نداری که در آن (مقام و مرتبه) تکبر کنی، بیرون رو که تو از افراد پست و کوچکی.
حرص، تکبر و حسد.

۲. ا. در آیه شریفه «إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمًا عَمِينَ» (اعراف/۶۴) فرق «عمی» و «أعمی» را بیان کنید. ۵۶ ب. در آیه شریفه «قَدْ جَاءَ تَكْمِ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ» (اعراف/۷۳) اضافه «نَاقَةُ» به «اللَّهُ» چه نوع اضافه‌ای است و بیانگر چیست؟ ۶۰
 - «عمی» معمولاً به کسانی گفته می‌شود که چشم بصیرت و دیده باطن ندارند. «أعمی»، هم به کسانی گفته می‌شود که دیده ظاهر را از دست داده‌اند و هم آنها که دیده باطن را ب. اضافه «نَاقَةُ» به «اللَّهُ» اضافه تشریفی است یعنی ناقه و شتر مزبور یک شتر عادی و معمولی نبوده، است.

۳. ا. مطابق آیات شریفه، دو معجزه بزرگ حضرت موسی (علیه السلام) را بیان کنید. ۷۳ ب. فرعون چگونه ساحران را تهدید کرد؟ ۷۷
 - عصای خود را افکند و ازدهایی آشکار شد. ۲. دست خود را از گریبان بیرون آورد سفید و درخشان برای بینندگان بود.
 - سوگند خورد که دست‌ها و پاهای آنها را به طور مخالف قطع می‌کند و سپس همگی را به دار می‌آویزد.

۴. ا. در آیه شریفه «وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ» چه وعده‌ای به مسلمانان داده شده است؟ ب. آیه مربوط به کدام جریان است؟

۱۳۱

ا. خداوند به شما وعده داد که یکی از کاروان‌های تجاری قریش یا لشکر آنها را در اختیار شما قرار دهد. ب. این آیه اشاره به وعده خداوند به پیروزی در جریان جنگ بدر دارد.

۵. ترجمه کلمات مشخص شده را بنویسید.

ا. «مُكَاةً» و «تَصَدِيَةً» در آیه شریفه: «وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاةً وَتَصَدِيَةً». (انفال/۳۵)

ب. «بِالْعُدْوَةِ» در آیه شریفه: «إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى». (انفال/۴۲)

ج. «لَفَشِلْتُمْ» در آیه شریفه: «وَلَوْ أَرْنَكُهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ». (انفال/۴۳)

ا. سوت کشیدن - کف زدن (ص ۱۴۸) ب. تجاوز کردن یا حاشیه و اطراف یک چیز ۱۵۲ ج. سست می‌شدید (۱۵۳)

* «مُهْطِعِينَ مُقْبِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْعِدْتُمْ هَوَاءً». (ابراهیم/۴۳)

۶. با توجه به آیه، اوصافی را که خداوند برای ستمگران در قیامت فرموده، بنویسید. ۵۰۰

گردن‌ها کشیده - سرها به آسمان بلند کرده - پلک چشم‌هایشان از حرکت باز می‌ماند - دل‌هایشان خالی می‌شود. (از اندیشه و امید)

* «الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ». (اعراف/۱۵۷) ۹۷

۷. از مجموعه پنج دلیلی که در آیه شریفه بر نبوت پیامبر اکرم (ص) آمده است، چهار مورد را بنویسید.

۱. امی و درس نخوانده بودن پیامبر (ص) اما با این حال کتابی آورده که بر سرنوشت بشر و تاریخ وی تأثیرگذار بود. ۲. در کتاب‌های آسمانی گذشته دلایل نبوتش آمده است. ۳. سازگاری محتوای دعوتش با عقل سلیم. ۴. هماهنگی محتوای دعوتش با طبع سالم و فطرت. ۵. گشودن غل و زنجیر جهل، تعصبات و ... که اگر به دنبال منافع شخصی بود باید از جهل و تعصبات جاهلانۀ مردم استفاده می‌کرد و آنها را استثمار می‌کرد.

۸. شأن نزول «وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ ۗ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ» (انفعال/۲۳) را بنویسید. ۱۳۹

جمعی از بت‌پرستان نزد پیامبر (ص) آمدند و گفتند: اگر جدّ بزرگ ما «قصی بن کلاب» را زنده کنی و او به نبوت تو گواهی دهد ما همگی تسلیم خواهیم شد.

۹. با توجه به معنای «سَرَابِيْلُهُمْ» و «قَطْرَانٍ» مفهوم «سَرَابِيْلُهُمْ مِّن قَطْرَانٍ» (ابراهیم/۵۰) چیست؟ توضیح دهید. ۵۰۳

مفهوم جمله «سَرَابِيْلُهُمْ مِّن قَطْرَانٍ» این است که به جای لباس، بدن‌هایشان را از نوعی ماده سیاه رنگ می‌پوشانند، پوششی که زشت و بدمنظر و بدبو و قابل اشتعال است و با داشتن این عیوب چهارگانه بدترین لباس محسوب می‌شود؛ زیرا لباس را برای آن می‌پوشند که زینت باشد و انسان را از گرما و سرما حفظ کند حال آنکه چنین لباسی بر خلاف همه لباس‌ها، زشت، سوزاننده و آتش زنده است.